

Vol. XIII. Chartarum tom. 3. [Chartae ab a. 712—1000.] 1873.

Vol. XIV. XV. Comitiorum tom. 1. 2 (i. e. Atti e documenti delle antiche assemblee rappresentative nella monarchia di Savoia). 1879. 84.

Vol. XVI. Leges municipales. II. pars 1. 2. 1876.

Vol. XVII. Codex diplomat. Ecclesiensis. 1877.

Erl.-Sohr.: Cittadella, Giov., Studj intorno all' opera che si stampa in Torino col titolo „Historiae patriae monumenta“ in Archivio storico Italiano. Nuova serie. V. 2. 1867. p. 146-169.

Libri, G., Notice des collections historiques qui se publient à Turin. Paris 1839. 4°.

Manno, Ant. e Vinc. Promis, Atti della r. Deputazione sovra gli studi di storia patria per le antiche provincie e la Lombardia dalla sua fondazione (20. Apr. 1833) al 1. agosto 1880 in Miscellanea di storia italiana. XX. 1882. p. 1-94, inascondere p. 53-66.

Monumenta historica ad provincias Parmensem et Placentinam pertinentia. Parmae

P. Fiaccadori 1856—69. 12 vol. 4°.

Cont.: I. Statuta communis Parmae digesta anno 1255. Parmae 1856. — II. Statuta communis Parmae ab anno 1266 ad ann. circiter 1304. *ibid.* 1857. — III. Statuta communis Parmae ab anno 1316 ad a. 1325. *ib.* 1859. — IV. Statuta communis Parmae anni 1347 accedunt leges Vicecomitum Parmae imperantium usque ad ann. 1374. *ib.* 1860. — V. Statuta Ecclesiae Parmensis e vetust. excerptum reform. a. 1417. *ib.* 1866. — VI. Statuta Placentina, videlicet: Statuta antiqua mercatorum ann. circiter 1200. Statuta mercatorum recentiora ann. 1323. Statuta antiqua communis ann. 1291. Statuta jurisconsultorum ann. 1335. Statuta notariorum an. 1354. Statuta clericorum ab a. 1297 ad a. 1337. Statuta medicorum anni 1568. *ib.* 1860. — VII. Statuta artium civitatis Parmae *ib.* 1869. — VIII. Statuta artis lanificii civitatis Placentiae ab a. 1336—1386. *ib.* 1869. — IX. Chronica Fr. Salimbene parmensis ordinis Minorum ex codice bibliothecae Vaticanae nunc primum edita. *ib.* 1857. — X. Chronica Parmensia a sec. XI ad exitum sec. XIV; accedunt varia quae spectant ad historiam patriae civilem et ecclesiasticam, videlicet: Chronicon Parmense ab a. 1038 usque ad a. 1337. — Chronica abbreviata de factis civitatis Parmae. Chronica fr. Joannis de Cornazzano O. P. — Excerpta e compendio chronicorum omnium sec. XIV, quod italice concinnavit A. M. Edoardi Da-Erba. — Analecta: Epitaphia pontificum Ecclesiae Parmensis sec. X et XI. — Cantus triumphales in imperio Fridericum II de Victoria urbe expugnata. — Litterae super liberatione obsidionis civitatis Parmae. — Epistolae imp. Friderici quomodo fuit debellatus ante Parmam, quomodo expugnatus fuit ante Parmam. — Appendix complectens vitas Sanctorum usque ad sec. XV. Passio s. Domnini martyris. Vita s. Johannis parmensis, abbas O. S. B. Vita s. Bertoldi (*Latine et italice*). Vitae (tres) *latine et italice* s. Bernardi parmensis episcopi. Vita s. Ursulinae parmensis. Specimen revelationum seu visionum ejusdem. — Hymni et rhythmii rariores: ad s. Dominum; ad s. Bernardum episcopum parmensem; ad Ursulinam virginem. Hymni Francisci Marii Grapaldi parmensis. *ib.* 1858. — XI. Chronica tria Placentina videlicet: Chronicon Placentinum ab a. 1012 ad a. 1235 (auct. Joh. Codagnello). Chronicon Placentinum ab a. 1154 ad a. 1284 (scripsit Anonymus). Chronicon Placentinum ab a. 1289 ad a. 1322 (auctore Guarino) *ib.* 1859. — XII. Chronica civitatis Placentiae Johannis Agazzari et Ant. Franc. Villa. *ib.* 1862.

Monumenta historica Britannica, or materials for the history of Britain, from the earliest period to the end of the reign of king Henry VII. Published by command of Her Majesty. Vol. I. (*unic.*) Extending to the Norman conquest. Prepared and illustrated with notes by Henry Petrie, assisted by John Sharpe, and with an introduction by Thom. Duffus Hardy. (London) 1848. fol. With plates, descriptive catalogue of the coins and facsimiles of mss. 42 sh.

Diese Sammlung, von welcher nur ein Band erschienen ist, sollte nach dem der Regierung 1822 vorgelegten Plane unter den Auspicien der Record Commission erscheinen. — Petrie erlebte die Veröffentlichung des 1. Bds. nicht († 1842); dieser wurde von Thom. Duffus Hardy beendet u. mit einer Vorrede versehen.

Nach dem Hauptredacteur wird dieses Werk auch citirt *und. d. Th.*: Petrie, Collection of the english historians oder als Collection of Historians edited by order of the Record Commission.

Inhalt: Gildas — Nennius — Beda, Chronicon et Historia eccles. — Chronologia breviss. — Anglo-Saxon Chronicle — Asserius — Florentius Wigorn. — Nomina archiep. et episcoporum. — Genealogia regum Angl. — Simeon Dunelm. — Henricus Hunt. — Gaimar — Annales Cambriae — Brut y Tywys. — Carmen de bello Hasting.

Monumenta historica ecclesiae Coloniensis, vide Kessel.

Monumenta historica Norvegiae, vide Storm.

Monumenta historica Portugaliae, vide Portugaliae monumenta.

Monumenta Lubensia, vide Wattenbach.

Monumenta Poloniae historica. — Pomniki dziejowe Polski.

Tom. 1. 2. Wydał August Bielowski († 1876). Lwów 1864. 72.